ఒక జేబుదొంగ

ఆకొండి వెంకటరత్నం

సరస్వతికి దిగులుగావుంది. పుట్టింటి నుంచి దూరంగా వెళ్ళిపోవడమంటే ఏ స్త్రీకైనా అలాగే వుంటుంది మరి. వెళ్ళేది భర్తవద్దకే అయినా— తల్లి, తండ్రి, అక్కచెల్లెళ్ళు, అన్నదమ్ములూ చూపించే ప్రేమకి, భర్త కురిపించే అనురాగానికి ఎంతో భేదం వుంటుంది. ఒక వర్గం ప్రేమించినట్లు మరొకవర్గం ప్రేమించలేకపోవడం సహజం. కనుకనే స్త్రీకి రెండురకాల ప్రేమలు అవసరం. అందుకే సరస్వతి కళ్ళలో రెండు నీటి ముత్యాలు నిలబడ్డాయి, తండ్రికి కనిపించకుండా కళ్ళు ఒత్తుకుంది.

'అమ్మాయ్— ఒక్కర్తివీ వెడుతున్నావ్ జాగ్రత్తసుమా. వెళ్ళగానే అశ్రద్ధ చెయ్యకుండా ఉత్తరం రాయి. ఆరోగ్యం జాగ్రత్తగా చూసుకో.' రోడ్డుమీద నిలబడిన తండ్రి, బస్‌లో కూర్చున్న సరస్వతికి చెప్పిన విషయాలే మళ్ళీ చెబుతున్నాడు. ఆమె మౌనంగా తల ఆడించింది.

బస్ బయలుదేరుతోందన్నట్టుగా మూడుసార్లు 'బబోం' మని హారన్ మ్రోగించాడు డ్రైవరు.

తండ్రి మరోసారి హెచ్చరించాడు కూతుర్ని.

ఎదురుగాలిలో, కదులుతున్న డరోతీ పడవలా బయలుదేరింది బస్. అక్కడే నిలబడి చూస్తున్న తండ్రిని వెనక్కితిరిగి కనిపించినంతవరకూ చూసింది సరస్వతి. బస్, హారన్‌తోపాటు స్పీడు అందుకోవడంతోనే క్రమంగా తండ్రి కనుమరుగయ్యాడు చిన్నగా నిట్టూర్చి తల తిప్పుకుంది సరస్వతి సర్దుకుని కూర్చుంది.

రకరకాల మనుష్యుల్ని, మేడల్ని, వాహనాల్ని దాటిదాటి బస్ పచ్చటి ప్రకృతి మధ్య నడుస్తోంది. చల్లటిగాలి శరీరాన్ని

గిలిగింతలు పెడుతూంది.

సాధారణంగా సరస్వతి కొత్తవాళ్లతో మాట్లాడదు. అందుకే ఒంటరిగా ప్రయాణం చేసేప్పుడు చుట్టూ ఉన్న పచ్చదనాన్ని చూస్తూ ఏవేవో చిత్రమైన ఆలోచనల తాదాత్మ్యంలో కాలం గడుపుతుంది. ఏవో తియ్యటి ఆనందపు సువాసనలు ఆ ప్రకృతిలోంచి ఎగిరివచ్చి ఆమెను సోకుతున్నట్టుగా అనుభూతి పొందుతుంది.

నెమ్మది నెమ్మదిగా పుట్టింటి తలపులు ఆమెనుంచి దూరంగా జరిగిపోయాయి. ఆ స్థానంలో ఆరముగ్గిన మావిడి పండులా రాజశేఖరం ప్రవేశించాడు. అనుభూతుల మత్తుని ఆమె మస్తిష్కంలో ప్రవేశింపజేసి కమ్మగా నవ్వుతున్నాడు.

పదిహేను రోజులే అయినా భర్తనిచూసి ఎన్నో సంవత్సరాలు గడిచినట్టుగా వుంది సరస్వతికి. బస్సు చాలా నెమ్మదిగా నడుస్తున్నట్టు ఆమెకు అనిపిస్తూంది.

తనను తీసుకు వెళ్ళడానికి రాజశేఖరం వస్తాడని ఎంతగానో ఆశించిన సరస్వతికి రెండ్రోజుల క్రితం అతను రాసిన ఉత్తరం నిరాశ కలిగించింది. కనీసం ఒక్క రోజు సెలవు దొరకని ఉద్యోగాలని, కర్కోటక ఆఫీసర్లని కసితీరా తిట్టుకుంది. బస్ నడక మరీ మందగిస్తూంది.

ఊహా పవనాలు పీల్చుకుంటూకూర్చుంది సరస్వతి.

పంటకు సిద్ధంగావున్న పొలాలు గర్వంగా పచ్చటి వెన్నులు కదిలిస్తున్నాయి; గాలికి సముద్ర కెరటాల్లా ఊగుతున్నాయి. రకరకాల చెట్లు నిండుగా నవ్వుతూ వెనక్కి పరిగెడుతున్నాయి.

బస్ ఒక పల్లెటూర్లో ఆగింది. ఎవరో దిగిపోయారు ఇద్దరు స్త్రీలు చిన్న చేతి సంచులతో బస్సెక్కి ఒక సీట్లో, విమానంలో కూర్చున్న మంత్రుల్లా దర్జాగా కూర్చున్నారు. బస్ మళ్ళీ వేగం అందుకుంది.

'టికెట్, టికెట్' అన్నాడు కండక్టరు చెవిలోంచి పెనిసిలు తీస్తూ.

'యెంకటాపురానికెంతవుద్దండీ ?' వారిద్దరిలో నల్లగా, నున్నగా, సన్నగా, రాతి వెలుగులో మెరిసే పూల మొక్కలా వున్న ఆమె అడిగింది.

'రెండున్నర్రూపాయలు, తొందరగా డబ్బులు తియ్యి!' హడావుడి చేశాడు కండక్టరు.

'ఓర్నాయినోయ్! రెండున్నరే!...రెండేసి రూపాయలిస్తాం తీసికెల్లు బాబూ.' నల్లమనిషి గుండెలమీద చెయ్యి వేసుకుని చిత్రంగా కళ్ళు తిప్పుతూ అంది. బస్‌లో కొంతమంది పైకే నవ్వారు.

'ఇదేం చేపలబేర మనుకున్నావా? ఇస్తే రెండున్నరా ఇవ్వండి, లేకపోతే దిగిపొండి.' కండక్టరు కాస్త కటువుగా అన్నాడు.

'అట్టాగంటా రేటండీ! ఆ యాళ మేమెక్కిన బండీలో రెండ్రూపాయలే తీసుకుంటేను!'

'నువ్వెక్కిన బండేవిటమ్మా? ఒంటెద్దు బండా, రెండు కాళ్ళ బండా?' వ్యంగ్యంగా అడిగాడు కండక్టరు.

బస్‌లో మళ్ళీ నవ్వుల చప్పుడు వినిపించేసరికి అపోలో యాత్రికుడిలా పోజు పెట్టాడు కండక్టరు.

'మంచోరే! కార్లోనే యెక్కితేను!' నల్లమనిషి మొలలోంచి డబ్బుమూట జాగ్రత్తగా తీస్తూ అంది.

ఆమె చేస్తున్న ఆలశ్యానికి కండక్టరు అసహనంగా చూస్తున్నాడు.

'రెండుం బావలా యిస్తాం తీసుకో బాబూ.' అంది నల్లమనిషి చిన్న పిల్లాణ్ణి బుజ్జగిస్తున్నట్టు.

'హోల్డాన్!' గట్టిగా, విసుగ్గా అరిచాడు కండక్టరు.

నల్లమనిషి తుళ్ళిపడింది. బస్ ఆగిపోయింది.

'దిగండి దిగండి. మీలాంటాళ్ళు ఇంకో యిద్దరుంటే మా బస్సులన్నీ మూల పడుక్కోవలిసిందే ...' కరిచినంత పని చేశాడు కండక్టరు.

ఆ మనిషి నిష్ఠూరంగా ఒక లిప్తపాటు చూసింది.

'పోన్లే బాబూ— పావల్డబ్బుల కోసం దింపేస్తావా—మంచి మడిసివే! పోన్లే ఆ పావల్డబ్బులూ నువ్వే దిను. ఇప్పుడు దిగిపొమ్మంటే ఎట్టాగేటి?' మూతి తిప్పుకుంటూ అంది 'అచ్చమ్మా! తియ్యవేఁవే డబ్బులు? అందరు బాబులూ మంచోళ్ళే వుంటారా! ఏటి సేత్తాం, తియ్యి తియ్యి.'

అచ్చమ్మని హెచ్చరిస్తూ తన వాదాన్ని ఉపసంహరించుకుంది. నల్లమనిషి. అతి జాగ్రత్తగా డబ్బులు తీసి మూడుసార్లు లెక్కపెట్టి కండక్టరు చేతిలో పోసింది'

'రాయిట్.' కండక్టరు అరుపుతో బస్ మళ్ళీ మేలుకుంది.

బస్‌లో అందరితోపాటు సరస్వతి ని కూడా ఈ సంఘటన ఆకర్షించింది. లోలోపల నవ్వుకుంది. అంతలోనే నల్లమనిషి మీద ఆమెకు జాలికలిగింది. 'పాపం' ఇలాంటి వాళ్ళకి బీదతనం ఒక శాపం. అంచేతనే సమయం, సందర్భం లేకుండా బేరాలు చేస్తారు.' అనుకుంది.

బస్‌లోకి లాగబడిన ఆమె దృష్టి చుట్టూ తిరుగుతుంది.

కండక్టరు తన సీట్లో జారబడి సిగరెట్ వెలిగించాడు. మరి — బస్‌లో 'పొగ త్రాగరాదు' అని బోర్డులు ఎందుకో సరస్వతికి అర్థంకాలేదు. ఒక ముసలాయన, ఏదో పుస్తకం చాలా దీక్షగా. మర్నాడే పరీక్ష అన్నంత శ్రద్ధగా చదువుతున్నాడు. కాలేజీ కుర్రాళ్ళలా ఉన్న యిద్దరు, పొగ పీల్చుతూ, ఏదో చర్చించుకుంటూ మధ్య మధ్య తల తిప్పి సరస్వతికేసి చూస్తున్నారు. ఇద్దరు రైతులు తమ పొలాలలోని ఈయేటి పంటల చరిత్రని గట్టిగా చెప్పుకుంటున్నారు. బస్‌లో ఆట్టే మంది జనం లేరుగాని వాళ్ళ మాటలు బస్ హోరులో కలిసిపోయి అపశ్రుతుల సంగీతంలా వుంది. సరస్వతికి ముందు సీట్లో కూర్చున్న లావుపాటావిడ, రెయిలింగ్పై మీదికి ఎగబడి తలలు బయటకు పెడుతున్న పిల్లల్ని సరిగ్గా కూర్చోబెట్టలేక నానా హంగామా చేస్తూంది.

'ఆ కుర్రాళ్ళు అలా తలలు బయటకు పెట్టినప్పుడు అటునుంచి మరో వాహనం వస్తే ఎంత ప్రమాదం!' అనుకుంది సరస్వతి. తనకు తెలిసిన ఒక పెద్దమనిషి మొండిచేతి వాడైపోవటం గుర్తువచ్చి వణికిపోయింది. 'ఆ వెధవలు అంత గోల చేస్తుంటే రెండు తగిలించి కూర్చోబెట్టదేం?'

చివరికి లావుపాటావిడ చేతి సంచీలోంచి రెండు పొట్లాలు తీసి వాళ్ళకిచ్చింది. వాళ్ళు రెయిలింగ్సుని వొదిలేసి తిండి మీదికి ఎగబడ్డారు.

సరస్వతి మళ్ళీ బస్ చుట్టూ చూస్తూంది.

డ్రైవరు సీటుకి ఎదురుగా దేవుడి పటాలు; వాటి ముందు ఆరుతూ వెలిగే రంగుల చిన్న దీపాలు, అగరువత్తులు; పటాలకి వేసిన కాయితంపూల దండలు — అన్నీ

ఒక జేబు దొంగ

చూస్తోంది. బస్‌లో ఎక్కడ చూసినా 'హరేరామ', 'హరేక్రిష్ణ' అని రాసి వున్నాయి. 'దేవుని స్మరించుము' అని ఒక చోట బోర్డు వుంది. లోకంలో అందరూ మరచిపోయిన దేవుణ్ణి వీళ్ళు కనీసం గుర్తు చేస్తున్నందుకు సరస్వతి సంతోషించింది.

ఒకవైపు ముగ్గురు నడివయస్సువాళ్ళు రాజకీయాలు చర్చించుకుంటున్నారు. 'బీద వర్గాలు', 'సామ్యవాదం', 'అవినీతి', 'లంచ గొండితనం', 'ప్రాథమిక హక్కులు',... ఇలాంటి కొన్ని పడికట్టు పదాలు అర్థంకాక పోయినా సరస్వతికి మధ్య మధ్య వినిపిస్తున్నాయి.

'ఇంకా ఇంకా కూడబెట్టడానికి, బీదల్ని చెప్పకింది అట్టల్లాగ, వంటకోసం సిద్ధం చేసిన పిట్టల్లాగ నలిపివెయ్యడానికి ఈ ధనికులందరికీ ఎవరిచ్చారండీ లైసెన్సు ? మీరు నమ్మరు గానీ వీళ్ళందర్నీ ఖాళ్ళిపారేస్తే గాని దేశం బాగుపడదు.' ఉద్రేకంగా ఒకాయన వాదిస్తున్నాడు.

సరస్వతి నవ్వుకుంది. 'శరీరాల్ని చంపినంత మాత్రంలో దేశం బాగుపడుతుందా! ప్రతీ మనిషిలోనూ మానవత్వం, ఉపకార గుణం, నీతి, నిజాయితీలు పెరిగితే చాలదూ! గుండెలు విశాలం అయినప్పుడే దేశం బాగుపడడం.' అనుకుంది.

ఒకచోట బస్ ఆగింది. నలిగిన బట్టలు, నుదుటి మీద జీరాడుతున్న జుట్టు, కొద్దిగా మాసిన గెడ్డంతో ఇరవైయేళ్ళ కుర్రాడు బస్సెక్కాడు. టికట్ తీసుకుని సరస్వతికి దగ్గర్లోనే మరొక సీట్లో కూర్చున్నాడు. జేబులోంచి బీడీతీసి వెలిగించుకుని ఆప్యాయంగా పీలుస్తూ బస్‌లో ఉన్నవాళ్ళందర్నీ చూస్తున్నాడు. సరస్వతి ప్రొఫైల్ అతనికి కనిపిస్తోంది. 'ఈవిడ ఎవరోగాని, ఇంత ప్రశాంతమైన అందం ఇంతవరకూ ఎక్కడా చూడలేదు. దేవుణ్ణి తప్పకుండా, ఈవిణ్ణి సృష్టించినందుకు అభినందించవచ్చు.' అనుకున్నాడు ఆ కుర్రాడు.

సరస్వతికి వెనుక సీట్లో కూర్చున్న నల్లమనిషి అతని దృష్టిలో పడింది. ఆమె —చుట్టకి నిప్పు ఉన్న భాగాన్ని నోట్లో పెట్టుకుని పొగ వొదులుతూ అప్పమ్మతో ఏదో వాగుతూంది. అప్పుడప్పుడు ఓరగా బీడీకుర్రాణ్ణి చూస్తూంది. నల్లగా వున్నా పొంకంగా, ఆకర్షణీయంగా వున్న ఆమె అందం అతన్ని కాస్సేపు ఆకట్టుకుంది. ఆపాదమస్తకం ఆమెని చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

నల్లమనిషిని చూసి చూసి విసుగు పుట్టింది కాబోలు, కండక్టరు, వరిగెత్తే బస్సులో కునికిపాట్లు పడుతున్నాడు.

ఒక్కొక్క వూరూ వెనక్కి వెళ్ళి పోతూంది. మైళ్ళు తరిగిపోతున్నాయి. ఎక్కేవాళ్ళు ఎక్కుతున్నారు. దిగేవాళ్ళు దిగుతున్నారు.

దగ్గరపడుతున్న తన ఊరునీ, చూడబోయే తన భర్త రాజశేఖరాన్నీ ఊహాలపూల పందిరికింద నిలుపుకుని మెత్తటి పరిమళాలు పీల్చుకుంటూంది సరస్వతి. బయటకు చూస్తూంటే కాని ఆమెకు చెట్లు—చేనులు, చేలు, ఆకాశం, మబ్బులు ఇవేవీ కనిపించడంలేదు.

సగంసగం కనిపిస్తున్న సరస్వతి పాదాల సౌందర్యాన్ని చాలా సేపటినుంచి చూస్తున్న బీడీకుర్రాడు ఎందుకో చటుక్కున ముందుకి వంగున్నాడు. చెయ్యిచాపి, సరస్వతి కాళ్ళకి అడుగుదూరంలో వున్న ఒక వస్తువుని తీసుకున్నాడు. అరచేతిలో వుంచుకుని కాస్సేపు తదేకంగా చూశాడు. కాలికి పెట్టుకునే వెండిపట్టీ అది! కొంత పాతబడినా బరువుగనే వుంది. కొంత సేపు సరస్వతి ముఖంలోకి, మరికొంత సేపు చేతిలో పట్టీకేసి చూస్తూ ఉండిపోయాడు. ఎందుకో తల వంకించాడు.

'ఏమండీ.' అంటూ రెండుసార్లు సరస్వతిని పిలిచాడు.

తనని కాదేమో అన్నట్టు ఆమె అనుమానంగా చూసింది.

'మిమ్మల్నేనండి నేను పిలిచాను. ఇదిగో యిది మీ కాళ్ళవద్ద నాకు దొరికింది. మీదేనా యిది ?' గుప్పెడ విప్పి ఆమె ముందుకు జాపుతూ అడిగాడు బీడీ కుర్రాడు

'వెండిపట్టీ! తనదే! ఎలా జారి పోయింది ?... సిల పోయినప్పుడెప్పుడో తాను కట్టిన ఊలుముక్క తెగిపోయుంటుంది.'

సరస్వతి ఆలోచించింది కొద్దిసేపే అయినా అతను అనుమానంగా గుప్పెడ

అందమునకు, వర్చస్సునకు
నేషనల్స్
కాశ్మీర్ స్నో
మరియు
టాల్కమ్ పౌడర్
మరియు
లెవండర్
బ్రిలియంటైన్
మరియు
దిల్ కుష్ అగరుబత్తి

తయారు చేయువారు:
ది నేషనల్ ట్రేడింగ్ కంపెని
(మద్రాస్) మద్రాస్-32

చూసుకున్నాడు.

'ఔను నాదేనండి.' అంది సరస్వతి.

బీడీకుర్రాడు ఒక్కక్షణం సందేహించి పట్టీ ఆమెకు అందించడానికి చెయ్యి చాపాడు.

'ఆగవయ్యా ఏం పెద్దమడిసివి! ఆ వెండిపట్టీ ఆవిడిదిగాదు నాది. ఇలాగియ్యి.' అంటూ నల్లమనిషి, ఒరలోంచి బయట పడిన బాకులా లేచింది.

సరస్వతి ఆశ్చర్యంగా నల్లమనిషి ముఖం లోకి చూసింది.

బీడీకుర్రాడు ఆగిపోయాడు. సందిగ్ధం అతన్ని పీడిస్తూంది. ఇద్దరి ముఖాల్లోకి తెల్లగా చూస్తున్నాడు. బస్‌లో కొంత మంది చిత్రంగా ఆ ముగ్గుర్నీ గమనిస్తున్నారు.

'యేటయ్యా బోసిరాచ్చిప్పలా అట్టా సూత్తారు? ఇలాగిమ్మంటే నీక్కాదూ?' ఇండియా ప్రధానికి ఉన్నంత అధికారాన్ని గొంతులో పలికించింది నల్లమనిషి.

బీడీకుర్రాడూ తేరుకున్నాడు. కోపగించు కోకుండా చిన్నగా నవ్వాడు 'ఇస్తాను. కాని ఋజువేవిటి? ఇది నీదేనంటున్నావు గనక దీని ఆనమాలు ఏమైనా చెప్పు వెంటనే యిచ్చేస్తాను.' అంటూ గుప్పెడు మరింత బిగించాడు.

'నా సరుక్కి నే నానవాలు సెప్పడ వేటయ్యా! సీలూడిపోయింది, జారి పోయింది. నా కాళ్ళకాడుండాల్సింది ఈ మాయదారి బస్ కుదుపుల్తో ఆవిడ గారి దగ్గిరికి దేకిపోయింది' అంది నల్ల మనిషి.

'అంతేనా! ఇంకేమీ ఆనవాళ్ళు చెప్ప లేవా?' అడిగాడు బీడీ కుర్రాడు సూటిగా చూస్తూ.

'ఇంకా యేటి సెప్పాలేటి!' అంటూ ఆమె మూతి మూడువంకర్లు తిప్పింది. తల ఒక పక్కకివాల్చి గమ్మత్తుగా, గొంతు లోకి దిగజారుతున్న విస్కీ చుక్కలాగ బీడీ కుర్రాడి కళ్ళల్లోకి చూస్తూంది.

అతను తల దిప్పుకున్నాడు.

'మీరు చెప్పండమ్మా' అని సరస్వతిని అడిగాడు.

అప్పటికే బస్‌లో అందరూ మాటలు ఆపేసి సరస్వతి ముఖంలోకి చూస్తున్నారు.

'ఈ పట్టీ నాదే. — మూడేళ్ళకిత్ర చేయించుకున్నాను. అరంగుళం వెడల్పు, ఎనిమిదంగుళాల పొడవు వుంటుంది. సీల లేదు. ఎర్ర ఊలుముక్కతో కాలికి కట్టు కున్నాను' నెమ్మదిగా చెప్పింది సరస్వతి.

నల్లమనిషికి పట్టీ కనిపించకుండా, చాటుగా, బీడీకుర్రాడు, పక్కనున్న బొద్దింక మీసాలాయనకి చూపించాడు. ఆయన దీక్షగా వెండిపట్టీలోకి కొంతసేపు చూసి తల పంకించాడు. 'ఇది ఆవిడదే; సందేహం లేదు' అన్నాడు సరస్వతిని వేలు పెట్టి చూపుతూ.

'ఏటండోయ్, మీరూ వంచర్లాగే వున్నారే! నా కాలిపట్టీని పట్టుకోని ఆవిడ దంటారా!' బొద్దింక మీసాలాయన హడలి పోయేలా గదమాయించింది నల్లమనిషి.

'ఇదిగోబ్బాయ్! కావలిస్తే చూడు నా పట్టీ పడిపోయిందో లేదో తెలుస్తాది' అంటూ కుడికాలు ముందుకి జాపి, మోకాళ్ళమీదికి చీరను లాక్కుని బీడీ కుర్రాడికి చూపించింది. కొత్తగా పాలిష్ చేసిన నల్లబూట్లలా మెరుస్తున్న తన పిక్కల్నిచూసి ఆ కుర్రాడు కరిగి నీరవ్వా లనో ఏమో తెలియదుగాని చీర కిందకి దించలేదు చాలాసేపటివరకు. ఆమె ముణు కులచుట్టూ తెల్లని చార స్పష్టా స్పష్టంగా కనిపించింది బీడీ కుర్రాడికి. ఆచార, ఒకప్పుడు ఆ కాలికి పట్టీ ఉండే దనే విషయాన్ని వ్యక్తపరుస్తూంది.

బీడీ కుర్రాడూ ఆలోచనలో పడ్డాడు.

'ఇంకా ఏటయ్యా బెల్లంకొట్టే రాయిలా కూసుంటావ్? ఆ పట్టీ యిలాగియ్యి.' నల్లమనిషి, సీట్లోంచి జోరుగా పైకి లేస్తూ అడిగింది. బస్ కుదుపుతో మళ్ళీ వెనక్కిపడి లోలోపల తిట్టుకుంటూంది.

పట్టీ దొరికింది తనకి గనక న్యాయంగా ఆ పట్టీ ఎవరిదో వారికి చేర్చాల్సిన బాధ్యతకూడా తనదే అనే అభిప్రాయా నికి వచ్చాడు బీడీ కుర్రాడు. ఒకసారి నల్లమనిషి కళ్ళలోకి చూసి—'ఏదీ, నీ ఎడం కాలు కూడా చూపించు.' అని అడిగాడు.

అప్పుడు నల్లమనిషి, మల్లెపూలు మీద రాలుతున్నట్టు చిర్నవ్వి, ఏ మాత్రం సందే హించకుండా కాలు చూపించింది.

ఆ కాలికి పట్టీ వుంది! కాని...అది మూడువేళ్ళ వెడల్పున...మోటుగా వుంది. బొద్దింక మీసాలాయన మరోసారి లొట్ట లేసుకుంటూ పట్టీని తప్ప మిగతా భాగాన్ని రెప్పవెయ్యకుండా చూస్తున్నాడు. చీర సరి చేసుకుని చెయ్యి చాపింది నల్లమనిషి.

'ఇదిగో—నీ పేరేవిటో నాకు తెలీదుగాని —ఈ పట్టీ మాత్రం నీది కాదు. ఎందు కబద్ధం చెబుతున్నావ్?' నిలదీసి అడిగాడు బీడీ కుర్రాడు.

'అయ్యో! బాగుందయ్యో. నాది కాదం టావేటి—నాదే. ఇూశారా బాబూ సూడండి. ఈ అన్నేయం సూడండి' అని చేతు

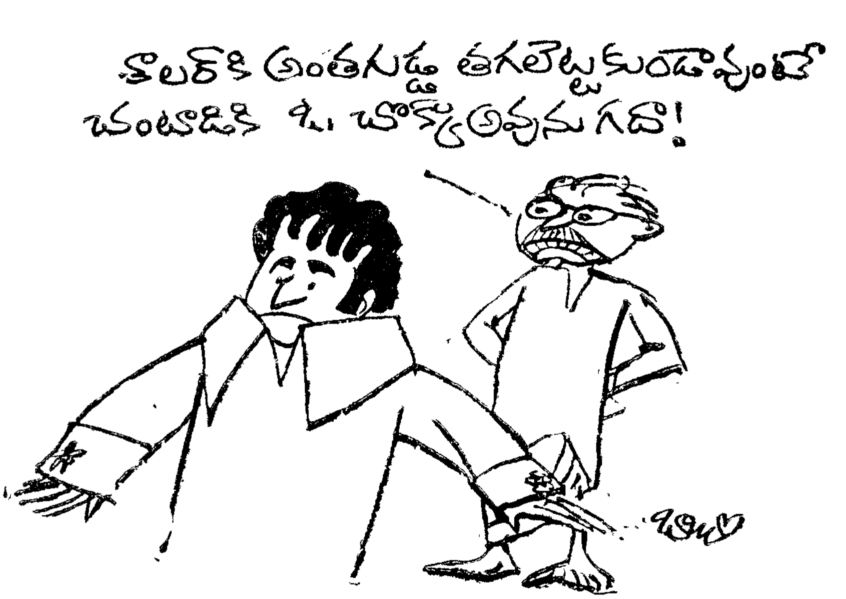

లాడిస్తూ బస్ చుట్టూ చూసింది.

ఎవ్వరూ మాట్లాడలేదు గాని చూపు వాళ్ళు ముగ్గురి మీదనే వుంది ముఖ్యంగా సరస్వతి మీద. ఇంత గందరగోళం జరుగుతున్నా తన విషయం కానట్టు మౌనంగా కూర్చుందేం...?

బీడీ కుర్రాడికి సందేహం తీరిపోయింది. వదిలంగా సరస్వతి చేతికి పట్టీ అందించాడు తేలిగ్గా ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు.

'థాంక్స్', అంది సరస్వతి వినబడీ వినబడకుండా.

'అయ్యొయ్యో — ఎంతన్యాయం ఎంత న్యాయం! ఒక్కళ్ళు మాట్లాడరేటండీ! నిచ్చేపంలాంటి నా పట్టీ...అత్తగారిసొమ్ము అల్లుడు దారోశాట్టు ... అయ్యొయ్యో' జనాంతికంగా అంటూ మళ్ళీ లేచి నిలబడింది నల్లమనిషి. ఈసారి పడిపోలేదు — పట్టుకుంది.

బీడీ కుర్రాడికి చిరాకొచ్చింది. 'ఇదిగో పిన్నమ్మోయ్, నీ వాగుడు కట్టిపెట్టు. ఎందుకు మోసం చెయ్యాలనుకుంటావు? నీ పట్టీ వెడల్పు బాగా ఎక్కువగా వుంది. ఇది సన్నంగా వుంది; పైగా ఆవిడ సరియైన ఆనవాలు కూడా చెప్పింది. ఇంక బుకాయించకు.' అని మందలించాడు.

నల్లమనిషికి ఏం మాట్లాడాలో కాస్సేపు తెలియలేదు. ఆలోచిస్తున్నట్టు తెలియకుండా కొద్దిసేపు ఆలోచించింది.

ఒక జేబు దొంగ

'అయ్యో నా మతిమరుపమ్మండిపోనూ!... అయ్యా అబ్బాయిగారూ! ఈ పట్టీ అసలు నా కాలికెట్టుకోలేదండీ. మా సూరమ్మొదిన్ది పట్టీ. అట్టాటిదే నాకూగ్గా సేయించుకోవాల్ని దాన్నడిగి మా వూరట్టికెల్తన్నాను. సంచీలో యెట్టుకుంటే కిందపడిపోయింది గావాల్సు...మాయిదారి బస్సు!... ఒసే అచ్చమ్మా — నాకు మతిమరుపని తెలుసుగత్సే, నువ్వైనా గేపకం సెయ్యొద్దా?...నా పట్టీ నాకిప్పించెయ్యండయ్యా' కొంత దిగులు, మరికొంత ఆనందం; కొంత ప్రార్థన, ఇంకొంత మందలింపు కలిపి బుర్ర అటూ యిటూ తిప్పుతూ అంది నల్లమనిషి.

'చాల్లే ఊరుకో.' బీడీ కుర్రాడు కాస్త గట్టిగానే కసురుకున్నాడు.

'నిజవేనండీ—సూరమ్మొదిన్దే ఆపట్టీ.' అంది అచ్చమ్మ, ఎలక సాక్ష్యంలా. మళ్ళీ మామూలుగా ముసికన్యలా కూర్చుండిపోయింది.

'ఐతే నీ కుడికాలి పట్టీ ఏవఁయింది బుచ్చెమ్మా' వెక్కిరింపుగా అడిగాడు బీడీ కుర్రాడు.

'ఎటయో బుచ్చెమ్మా- పిచ్చెమ్మాను! నా పేరు యెంకట్లచ్మి.' అంది కోపంగా నల్లమనిషి.

'ఏదో ఒకపేరు గాని అడిగిందానికి సమాధానం చెప్పు.' జాగ్రత్తగా వింటున్న కండక్టరు మధ్యలో కల్పించుకొని అడిగాడు.

'సూడు కలకటేరు బాబూ! ఎప్పుడో నా కాలిపట్టీ ఎక్కడో పోతే ఆ గొడవ ఈనకెందుకయ్యా?' ఫిర్యాదు చేస్తున్నట్టు అడిగింది వెంకటలక్ష్మి.

'మరి... పట్టీలేని కాలెందుకు చూపించావూ అంట?' మీసాలాయన కనుబొమలు పైకెత్తి, తలకిందికీ మీదికీ ఆడిస్తూ అడిగాడు. కండక్టరు, పెదాలు నొక్కిపట్టి నవ్వుతున్నాడు.

'మరిసిపోయానన్నెప్పాను గట్టండీ!'

'నీ మొహం. నక్కజిత్తులు కట్టిపెట్టు.' కండక్టరు, తలమీద మొట్టినట్టు అన్నాడు.

'ఓరి నాయినో...ఈ పట్టీ పోతే మా సూరమ్మొదిని నన్ను సంపేత్తుంద్రో... నాకేటయెా దారి' అనుభవం లేని గాయకుడు రాగం పాడుతున్నట్టుగా అంది వెంకటలక్ష్మి.

'మీ సూరమ్మొదినికి నీ పట్టీ యిచ్చేసెయ్యి—పెద్దదే గనక సంతోషిస్తుంది.' అన్నాడు బీడీ కుర్రాడు.

'ఓ రి దేవుఁడోయ్ ... ఇదెక్కడి న్యాలోయ్! ... ఇదేం నాయంరోయ్ దేవుఁడోయ్!... నన్నాదుకునే వాడొకడూ లేడ్రోయ్...ఈ అన్నెయం సూడరోయ్' అలాగ ఐదునిమిషాలు ఘోషించింది వెంకటలక్ష్మి — వాన కురిసినప్పటి కప్పలాగ, తెల్లారే ముందు కాకిలాగ! ఎవ్వరూ తనని సమర్థించక పోవడంతో పౌరుషంగా లేచింది.

'ఏవఁమ్మోవ్ — నీకిది 'మంచిపనేనా? పట్టీ పుచ్చేసుకోని ముంగి ముసానంలా కూకున్నావ్. మంచీ మరేదా అక్కర్లేదూ? నాపట్టీ నాకిచ్చెయ్...' అంటూ వాక్ప్రవాహం సరస్వతి మీదకు మళ్ళించింది. నడుం చుట్టూ కొంగు బిగించి, ఒకసారి సీట్లోకి పడి మళ్ళీ లేచింది.

'నాదే ఈ పట్టీ' అంది సరస్వతి.

'సాల్లేవమ్మా — మరి, ఆదేపాటు మొదట లెవ్వాలేఁ?'

సరస్వతి మాట్లాడనూ లేదు—ఆ అవకాశమూ రాలేదు

'ఈసారి నీ సొలికేకలు ఆవిడ మీ

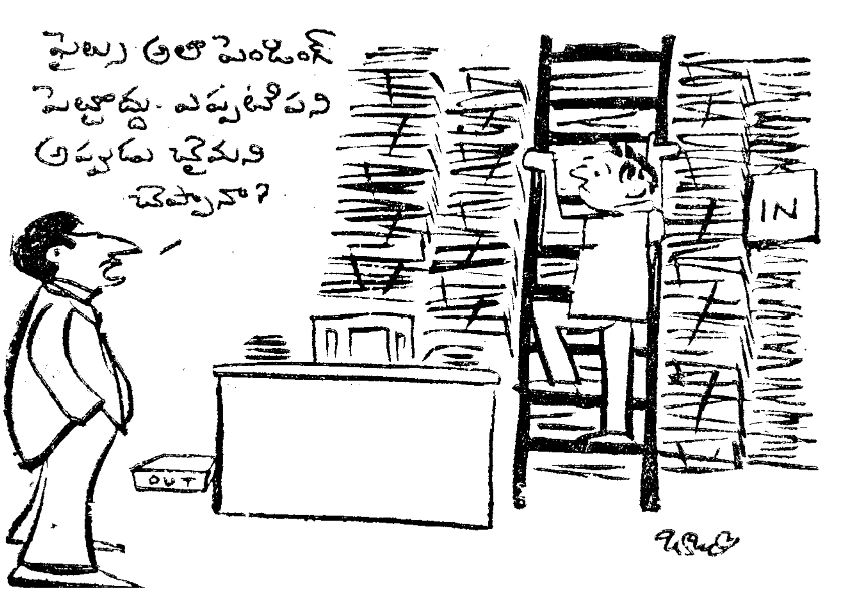

విసురుతున్నావా? ఈ బస్‌లో ఎవ్వరి నడిగినా ఆ పట్టీ ఆవిడదేనని చెబుతారు తెలుసా? కూచో కూచో మాట్లాడకుండా అన్నాడు బీడీ కుర్రాడు.

బస్‌లో కొన్ని తలలు 'ఔ' నన్నట్టు కదిలాయి.

'ఏవేఁయ్యో—నా పట్టీ పట్టికెళ్ళి ఆవిడకివ్వాల్సిందేటి? ఎరుగాడు పాడి గేదంటే పొరుగాడు గొడ్డు గేదన్నాట్ట! ఏటయ్యో నీ అసలాలోశన? ఆవిడకీ నీకూ అసలేటి సంబంధవంట? ఆఁ? పిడుగార్లాగ ఆయెంపు వోదించడానికి అసల్నువెవరంట? ఇలాగ వెంకటలక్ష్మి బీడీ కుర్రాడి మీదికి కత్తులు విసురుతూంది. అతను కూడా నోరు పెద్దది చేశాడు. వాదన, హోరు వానలా వుంది; రోడ్డు రోలరు చప్పుడులా వుంది బస్‌లో కొంతమందికి అసహ్యంగా వుంది. అయినా వాళ్ళ మాటలు వింటూ సరస్వతినే చూస్తున్నారు. కొందరు కలగజేసుకొని బీడీ కుర్రాడికి సహాయం వద్దామని గొంతువిప్పేసరికి తాటకిలా మాటలు విసురుతూంది వెంకటలక్ష్మి; కబంధుడిలా చేతులాడిస్తూంది! ఈ గొడవ మీ కెందుకని, న్యాయాన్యాయాల ప్రసక్తి లేకుండా నోరున్నవాళ్ళే మూసుకుని కూర్చున్నారు. ఆ కుర్రాడు మాత్రం ఆమెతో పట్టీకోసం వాదిస్తున్నాడు. ఆమె మొండిగా, అర్థం లేకుండా మాట్లాడుతూంది.

మనస్సునిండా ఏదో అనుమానం పెట్టుకున్నట్టు చాలామంది సరస్వతినే గుచ్చి గుచ్చి చూస్తున్నారు. ఆమెకు ఇదంతా చాలా చికాకుగా, అసహ్యంగా కనిపించింది. ఆ గొడవగాని, బస్‌లోవాళ్ళ చూపులు గాని ఆమెకు సుతరామూ నచ్చడం లేదు. చిన్న పట్టీకోసం యింత తగువు అనవసరం అనిపించింది సరస్వతికి. ఏమిటి చెయ్యడమా అని ఆలోచిస్తూంది.

'నాదంటే నాదే.'

'నీది కాదమ్మా—ఇంక మాట్లాడకు.'

'ఏటయ్యో దరిజా! మాటాడొద్దంటానికి నువ్వెవడి వంట?'

'నా గొడవ నీ కెందుకు? గొరిలా అరవకు.'

తుఫానులో రేకుల చప్పుడులాగ వాదన సాగుతూంది.

సరస్వతి మనసు నీరసంగా మూలుగుతూంది. బయలుదేరిన వేళ మంచిది కాదని తిట్టుకుంటూంది.

కొంతసేపటికి కండక్టరుకి విసుగెత్తింది కాబోలు — 'హోల్డాన్' అని గట్టిగా అరిచాడు.

వెంకటలక్ష్మి తుళ్ళిపడింది. బస్ ఆగిపోయింది.

'ఓయ్ వెంకటలక్ష్మీ! ఇందాకణ్ణుంచీ నీ వరస నాకేం నచ్చడంలేదు. నోరు కట్టిపెడతావా, బస్సు దిగిపోతావా?' అంటూ కసిరాడు కండక్టరు.

'మంచోరే! దిగిపొమ్మంటే యెట్టాగేటి?'

'దిగిపోవాల్సిందే. బస్సెక్కిందగ్గర్నుంచి ఒహటేగోల! మాటాడకుండా కూచుంటే కూచో లేపోతే దిగిపో' కండక్టరుకి ఇంత గొంతువుందని బస్‌లో వాళ్ళెవరికీ యింతకు ముందు తెలియదు.

వెంకటలక్ష్మి హటాత్తుగా 'గయ్యే'మని ఏడుపు మొదలు పెట్టింది.

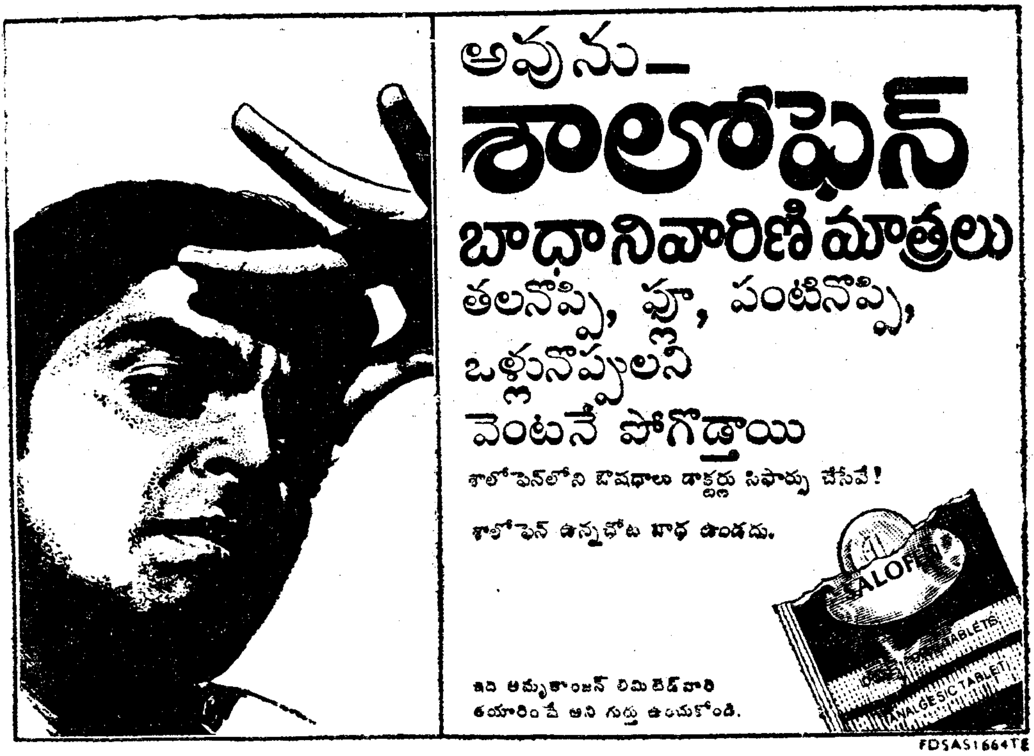

FDSAS1664TE

ఒక జేబు దొంగ

కండక్టరు తెల్లబోయి - పెనిసిలుతో బుర్ర గోక్కుంటున్నాడు.

'ఏవిట్రా నాగేశరావు గొడవ ?' డ్రైవరు వెనక్కి తిరిగి తాపీగా అడిగాడు.

'ఏవీలేదులే. డబ్బులిచ్చేసి ఈ మనిషిని స్టాండులో దింపేస్తేగాని గొడవొదల్దు. నువుపోనియ్యి' విసుగ్గా అన్నాడు పెనిసిలు మళ్ళీ చెవులో పెట్టుకుంటూ.

'నీకు నాయంగావుంటే యిక్కడే దింపేవయ్యా, టౌండుదాకా యెందుకేటి ?... సూశావా బాబూ—సూశారా - ఈ అన్నేయం సూశేరా.' ఏడుస్తూనే నిష్ఠూరంగా అంది వెంకటలక్ష్మి. ఆమెకు ఎవ్వరూ సమాధానం చెప్పలేదు. ఎవరికి తోచినట్టు వాళ్లు మాట్లాడుకుంటున్నారు.

వెంకటలక్ష్మి తీసే బుడిబుడి దీర్ఘాలు, సరస్వతికి కఠోరంగా వినిపిస్తున్నాయి.

'ఓరి దేవుడోయ్ – నువ్వెక్కడున్నావురోయ్...ఊళ్ళంతాకూడి నన్నాయంసేసి పట్టీ లాగేసుకున్నారోయ్...నన్ను బండి దింపేస్తున్నారోయ్...' ముక్కు చీదుకుంటూ ఏడుస్తూంది వెంకటలక్ష్మి.

'గోలచెయ్యకు.' కండక్టరు కసిరాడు.

వెంకటలక్ష్మి గొంతు యింకా పెద్దదయింది,

చేతిలో ఉన్నపట్టీని చాలాసేపటినుంచీ చూస్తూ ఏదో ఏదో ఆలోచిస్తూంది సరస్వతి ఇలాంటి గొడవ ఎప్పుడూ తనకి అనుభవంలోకిరాలేదు. ఇప్పుడేం చెయ్యడం..?

ఏడుస్తూ దేవుణ్ణి తిట్టిపోస్తూంది వెంకటలక్ష్మి గొంతు నొప్పిపుడితే అప్పుడే ఊరుకుంటుందని కాబోలు ఎవ్వరూ ఆమెని మందలించడంలేదు.

సరస్వతి చటుక్కున లేచి నిలబడింది. ఆమె ఏం చెయ్యబోతుందోనని అందరూ శ్రద్ధగా చూస్తున్నారు.

వెంకటలక్ష్మి వెంపు తిరిగింది సరస్వతి. 'అమ్మాయ్ - అనవసరంగా యేడవకు. ఇందు, పోనీ ఈ పట్టీ నువ్వే తీసుకో.' అంటూ పట్టీ ఆమెకి ఇచ్చేసి వెంటనే తన సీట్లో కూర్చుంది.

ఎంత హటాత్తుగా ఈ సంఘటన జరిగిందో అంత హటాత్తుగానూ వెంకటలక్ష్మి ఏడుపు ఆపుచేసింది. పట్టీ చూసుకుంటూ గమేళా అంత మొహం చేసుకుంది!

'పోనియ్యమ్మా, నీకేనా మంచీ మరేదావుండబట్టి నా పట్టీ నాకిచ్చేశావు' అంటూ గర్వంగా బీడీకుర్రాడికేసి చూసింది. అతని కళ్ళముందు మలాజాలు కాలుతున్నాయి.

బస్సులో అందరిమీదా నిశ్శబ్దం నల్లమబ్బులా వాలింది. అందరూ సరస్వతి వెంపు రాతిబొమ్మల్లా చూస్తున్నారు. ప్రపంచంలోవున్న అమాయకత్వం అంతా సరస్వతేనా అన్నంత ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు. ఎవ్వరికీ ఏం మాట్లాడాలో తెలియడం లేదు.

స్టాండులోకి వచ్చి బస్ ఆగింది.

నిర్విచారంగా సూట్‌కేస్ పుచ్చుకొని తలవంచుకుని సరస్వతి దిగిపోయింది.

'ఎదవలోకం! ఎదవలోకం!! నాయంన్యాయం ఏవీలేందే!' అంటూ వెళ్ళిపోతున్న సరస్వతిని చూస్తూ మెటికలు విరుచుకుంది వెంకటలక్ష్మి. చేతిలో ఉన్న పట్టీని ఆప్యాయంగా చూసుకుంటూంది.

బస్‌లో అంతా తలబులిప్పి సరస్వతికే చూస్తున్నారు. ఆమె, గాలిలో తేలిపోయే వెండిమబ్బులా నడుస్తూ, స్టాండుకి దగ్గర్లోనేఉన్న ఒక యింట్లోకి వెళ్ళడం అందరూ చూశారు

ఇంక వెంకటలక్ష్మిని బస్ దింపేసే అవసరం కండక్టరుకి కనిపించలేదు. ఎక్కేవాళ్ళని ఎక్కనీకుండా, దిగేవాళ్ళని దిగనీకుండా కంగారు పెట్టి తనూ కంగారు పడుతున్నాడు.

* * *

నాలుగురోజుల తరువాత కాబోలు — సరస్వతి సాయంత్రం వంటపని పూర్తిచేసుకుని భర్త కోసం ఎదురుచూస్తూ ప్రీనగదిలోకి వచ్చింది. కిటికీ దగ్గర — గంట క్రితం లేని ఒక చిన్న పార్సిలు ఇప్పుడు ఆమె దృష్టిలో పడింది 'పోస్టుమాన్ దీన్నెప్పుడు పడేశాడో...అనుకుంటూ చేతిలోకి తీసుకుంది.

దానిమీద అడ్రస్ ఏమీలేదు.

'ఎలా వచ్చింది ...? ఎవరో పొరుగువాళ్ళు ఏరాళ్ళో పార్సిల్ చేసి కిటికీలోంచి పడేసి వుంటారు.'

దారాలన్నీ విప్పి, కాయితాలన్నీ ఊడదీసింది అందులో చిన్న అట్టపెట్టె వుంది. ఆ పెట్టె తెరచి అందులో ఉన్న వస్తువు చూసేప్పటికి సరస్వతి ఆశ్చర్యపోయింది. బస్‌లో వెంకటలక్ష్మికి తను ఇచ్చేసిన వెండి పట్టీ! ఎవరు పంపించారు? మళ్లీ దీన్ని చూస్తుందనుకోలేదు తను: కాని ఇప్పుడు తన కళ్ళముందు వుంది! ఈ చిత్రమేమిటో ఆమెకు బోధపడలేదు. ఆలోచిస్తూ చాలా - సేపు నిలబడిపోయింది. బహుశా వెంకటలక్ష్మి మనస్సు మార్చుకుని తిరిగి పంపించిందేమో...!' అనుకొని ఆనందపడింది.

ఆ అట్టపెట్టెలో చిన్న ఉత్తరం లాంటిదికూడా వుండడం కొంత సేపటి తరువాత గమనించింది సరస్వతి. ఆ కాయితం చేతిలోకి తీసుకుని విప్పింది. అది ఉత్తరమే!...చదువుతూంది...

"నమస్కారం!

ఆ రోజున మీరు బస్‌లో అలా ఎందుకు ప్రవర్తించారో నాకు తెలియదు. ఈ పర్సు మీదేనని నాకు బాగా తెలుసు. మీరు మరీ అంత మంచిగా ప్రవర్తించడం లోకానికి అమాయకత్వంలా కనిపిస్తుంది. మంచితనానికి ఈ రోజుల్లో విలువ లేదండీ. మంచిగా బ్రతకడం మంచిది కాదేమో.

ఆ వేళ వెంకటలక్ష్మి ప్రవర్తన చూస్తే మీకు తప్పకుండా సహాయపడా లనిపించింది

మీరిచ్చిన పర్సు ముద్దుగా కాలికి తగిలించుకున్న వెంకటలక్ష్మి, బస్ కుదుపులకి నిద్ర పోతుంటే — కొత్త నీరొచ్చి పాత నీరు కొట్టుకుపోయినట్టు — ఆమె రెండు కాళ్ళకి వున్న పర్సులూ నేను దొంగతనం చేశాను. మీరు ఆశ్చర్యపడక్కర్లేదు. బాధపడే అవసరం అంతకన్నా లేదు. మీకోసమని నేను దొంగగా మారలేదు. నేను మునుపే ఒక చిన్న జేబుదొంగని, అంచేతనే ఎవ్వరూ చూడకుండా లాఘవంగా పర్సులు కాజెయ్యగలిగాను.

మీరు అనుకుంటున్నట్టు దొంగతనం తప్పే. కాని పరిస్థితి అలాంటిది. కష్టపడి పని చేసుకుందామంటే కొంత చదువు ఉండీ కూడా నాకు చిన్న ఉద్యోగమైనా దొరకలేదు కనీసం కూలి పని దొరికితే నేను దొంగతనం చెయ్యను.

క్షమించండి నా గురించి చాలా చెబుతున్నాను.

మా చెల్లాయి, దర్జీతో కలిసి మీ పూర్వోనేవుంటూంది. మీతోపాటు నేనూ దిగవలసినవాణ్నే ఆ రోజున. కాని వెంకటలక్ష్మికి బుద్ధిచెప్పడంకోసం ప్రయాణం పొడిగించి, పర్సులతోసహా వెనక్కి తిరిగి వచ్చాను. ఏ సందులోంచో మీ యింట్లో పడెయ్యవచ్చుగదాని మీ పర్సు పార్సిల్ చేశాను. రెండోపర్సు న్యాయమకి ఫలితం.

సెలవు —
ఒక జేబుదొంగ"

పూర్తి చేసింది సరస్వతి. మరోసారి చదివింది. మరోసారి మళ్ళీ చదివింది. **'ఎవరీ జేబుదొంగ...?' అని ఆలోచిస్తూ — ఉత్తరంలోకి చూస్తూ ఉండిపోయింది.** ●

అమృతాంజన్ గ్రైప్ మిక్స్చర్

పాప ఆరోగ్యానికి,
సంతోషానికి దివ్యామృతం.

అజీర్ణం, వాయువు,
కలతనిద్ర, వాంతులు,
విరేచనాలవంటి బాధలు
వెంటనే తగ్గిపోతాయి.
ఆకలి, జీర్ణశక్తి బాగా
ఉంటాయి.
పాపాయి ఆరోగ్యం
బాగుపడుతుంది.

అమృతాంజన్
లిమిటెడ్

FDS.AG.1660 TEL A

శస్త్ర చికిత్స లేకుండా విశ్రాంతి పొందగలరు

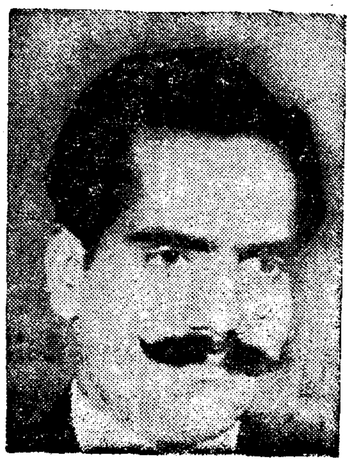

డా. రాయ్

బలహీనత మరియు అనేక విధములుగా సాధారణమైన మందులను తీసుకొనుటవలన జబ్బు నయముగాక విసుగు చెందిన యెడల వెంటనే 20 సంవత్సరాల అనుభవంతో ప్రఖ్యాతి గాంచిన **డా. రాయ్** (గవర్నమెంటు రిజిష్టర్డు) సెక్సు స్పెషలిస్టును సంప్రదించి తమ జీవితమును సుఖవంతం చేసుకొనుడు.

నరములయొక్క బలహీనత మందువల్లనే కాక విద్యుచ్ఛక్తి యంత్రముల వల్లన కూడా బాగు చేయబడును. దీనివలన అతి త్వరలో విశ్రాంతి పొందగలరు.

సంప్రదించు సమయం
ఉదయం గం. 8—00 నుండి మ. 1—00
సాయంత్రం గం. 4—00 నుండి రా. 9—30

రాయ్ మెడికల్ హాల్

BRANCH OFFICE.
మొదటి అంతస్థు,
గాంధి నగర్,
(అలంకార్ టాకీస్ ఎదుట)
విజయవాడ-2.

HEAD OFFICE
మొదటి అంతస్థు,
సెయింట్ మేరీస్ రోడ్,
మనోహర్ టాకీస్ వద్ద,
సికింధరాబాద్ (ఎ. పి.)
(ఫోన్ : 72184)